

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/6/2019
Identifikačné číslo spisu:	9517100085
Dátum vydania rozhodnutia:	05.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Libor Duľa
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:9517100085.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Libora Duľu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku, JUDr. Petra Szaba, JUDr. Aleny Šiškovej a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom 5. septembra 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Ing. Y. S. a spol. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, o dovolaniach obvinených Ing. Y. S. a Mgr. E. N. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. februára 2019, sp. zn. 2 To 1/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolania obvinených Ing. Y. S. a Mgr. E. N. odmietajú.

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej už len „najvyšší súd“) dovolaním napadnutým rozhodnutím podľa § 319 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) zamietol o. i. odvolania obvinených Ing. Y. S. a Mgr. E. N. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „ŠTS“) z 2. októbra 2017, sp. zn. BB-4T/12/2017.

Naostatok označeným rozsudkom prvostupňového súdu boli pritom skôr menovaní obvinení uznaní za vinných zo spáchania zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

dňa 4. marca 2015 v čase okolo 20.30 hod. v Nových Zámkoch na židovskom cintoríne iniciovali stretnutie s R. H. a R. F., kde od R. H. a R. F. vyžiadali úplatok v sume 2.000 eur za to, že ako príslušníci Policajného zboru nebudú postupovať v súlade so zákonom vo veci krádeže vlámaním do garáže na F. Z. XXXX v W. A. zo dňa 1. marca 2015, o ktorej hodnoverne zistili, že sa jej dopustili práve R. H. a R. F., pričom krádež s nimi spáchal ešte N. U., a že získané dôkazy, ktoré majú, zničia, a vyšetrovateľovi, ani iným príslušníkom Policajného zboru, ktorí by sa mohli podieľať na objasnení trestnej činnosti neprezradia, že krádeže sa dopustili tieto osoby, s čím podozrivé osoby R. H. a neskôr

R. F. a N. U. súhlasili, a následne dňa 4. marca 2015 v čase od 24.00 hod. do dňa 5. marca 2015 v čase o 00:30 hod. po stretnutí na Dvorskej ceste odviezli R. H. na parkovisko zimného štadióna v Nových Zámkoch, kde ako úplatok prijali od neho finančnú hotovosť vo výške 1.450 eur, a po prijatí úplatku spálili pred ním fotografie, o ktorých tvrdili, že sú usvedčujúcim dôkazom o vykonanej krádeži a po ich spálení R. H. poučili, že ak by bol niektorý z nich predvolaný v tejto trestnej veci na políciu k výsluchu, tak aby sa ku krádeži nepriznal, nakoľko už neexistujú žiadne dôkazy, a následne skutočne zistené informácie o páchateloch trestného činu neodovzdali vyšetrovateľovi, ani inej kompetentnej osobe, čím si ako príslušníci Policajného zboru nesplnili povinnosť vyplývajúcu z ich právomoci, konali v rozpore s ustanovením § 2 ods. 1 písm. a), písm. b) zákona č. 171/1993 Zb. a súčasne porušili povinnosti policajta uvedené v § 48 ods. 3 písm. a) zákona č. 73/1998 Z. z., čím chceli umožniť páchatelom trestného činu, aby sa vyhli trestnému stíhaniu.

Za to bol obvinenému Ing. Y. S. uložený:

- podľa § 329 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák. a s poukazom na § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a šesť mesiacov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia;
- podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 500 eur s tým, že pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto súd podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere dvoch mesiacov;
- podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vykonávať akékoľvek služobné zaradenie v Policajnom zbore vo výmere päť rokov.

Obvinenému Mgr. E. N. bol za to uložený:

- podľa § 329 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák. a s poukazom na § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, pričom podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. spolu s uložením súhrnného trestu súd zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo 4. júna 2015, sp. zn. 2T/166/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 24. novembra 2015, sp. zn. 1To/77/2015, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad;
- podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 500 eur s tým, že pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto súd podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere dvoch mesiacov;
- podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vykonávať akékoľvek služobné zaradenie v Policajnom zbore vo výmere päť rokov.

Dňa 11. júna 2019 boli ŠTS doručené obsahovo úplne totožné dovolania obvinených Ing. Y. S. a Mgr. E. N., podané prostredníctvom nimi zvoleného obhajcu JUDr. Róberta Bockaniča a smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu (v spojení s rozsudkom ŠTS 2. októbra 2017, sp. zn. BB-4T/12/2017), keď ako dovolacie dôvody boli označené dôvody uvedené pod písm. c) a písm. i) § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o jednotlivé uplatnené dovolacie námietky, tu obvinení v podaných dovolaniach v prvom rade vytýkali nepreukázanie (a rovnako tak i následné nezdôvodnenie) základnej okolnosti spočívajúcej v tom, akým spôsobom sa mali vlastne hodnoverne dozvedieť o spáchaní dotknutej trestnej činnosti dňa 1. marca 2015 v W. A. na F. Z. XXXX konkrétnymi osobami, keď sa ani len nepodieľali na vyšetrovaní danej veci. Konštatovanie súdu vo výrokovej časti rozsudku o ich vedomosti v danom smere považujú

iba za účelové dotváraním reality, ktoré neobstojí v konfrontácii s vykonaným dokazovaním.

Ako pritom zdôraznili obvinení ďalej, ak teda nebolo v konaní preukázané, že by vykonávali svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, znamená to (naopak) v zmysle zásady *in dubio pro reo*, že postupovali v súlade so svojimi služobnými povinnosťami, a preto nemohli byť uznaní za vinných zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Napriek tomu, že uvedené skutočnosti namietali aj vo svojom odvolaní, najvyšší súd sa s ich argumentáciou vôbec nevysporiadal.

Čo sa týka najvyššieho súdu, tento o. i. tiež uviedol, že ich konaním nemohli byť spáchané dva trestné činy jednočinným súbehom, pričom však táto nesprávnosť nebola napravená v odvolacom konaní. Ani konštatovaný záver o viacčinnom súbehu však neobstojí, keďže nebolo v konaní preukázané, že by sa dopustili konania naplňujúceho znaky skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Napokon obvinení namietali i odmietnutie vykonania dôkazov ŠTS, ktoré bolo podľa ich názoru nesprávne a nedôvodné. Súd dospel k záveru, že vykonaním dôkazov mali byť zistené skutočnosti nepodstatné pre konanie alebo skutočnosti vyplývajúce z iných dôkazov bez toho, aby to patrične zdôvodnil. Takýmto postupom došlo potom zásadným spôsobom k porušeniu jeho práva na obhajobu - znemožnilo mu to riadnu obranu a v konaní sa dostal do nedôvodne zhoršeného postavenia v porovnaní so stavom, ak by súd vykonanie dôkazov pripustil.

Obvinení s poukazom na uvádzané skutočnosti záverom podaného dovolania žiadali, aby dovolací súd zrušil tak napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ako i jemu predchádzajúci rozsudok ŠTS.

Z písomného vyjadrenia prokurátora (§ 376 Tr. por.) k podaným dovolaniam vyplýva, že tento nepovažuje za daný žiaden zo zákonných dôvodov dovolania. Zdôraznil, že všetky dôkazy, na ktorých bolo založené rozhodnutie, boli vykonané zákonným spôsobom, právne posúdenie veci je tiež správne a zákonné a rovnako tak nemožno hovoriť ani o žiadnom porušení práva obvinených na obhajobu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto navrhol, aby najvyšší súd dovolania podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol - pre zrejme nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 378 Tr. por. vec predbežne preskúmal a dospel k záveru, že dovolania obvinených nie je potrebné odmietnuť z formálnych dôvodov [§ 382 písm. a), písm. b), alebo písm. d) až písm. f) Tr. por.]. Zároveň však zistil, že je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (ods. 1) Tr. por., a preto obe podané dovolania podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Úvodom je nutné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejme, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi ustanovenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa

širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Čo sa týka pritom viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu je dôležité poznamenať - tak ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie R 120/2012).

A napokon vzhľadom na obsah posudzovaných dovolaní úvodom dovolací súd tiež zdôrazňuje, že v rámci dovolacieho konania konaného na podklade dovolania obvineného nemôžu byť predmetom prieskumu dovolacieho súdu samotné skutkové zistenia, ku ktorým dospeli vo veci konajúce súdy nižšieho stupňa (výnimkou je v danom smere len dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), ako je to zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i), časť vety za bodkočiarkou Tr. por. Alebo inými slovami, námietky obvineného smerujúce voči konečným skutkovým zisteniam a záverom (namietajúce ich správnosť, či úplnosť) sú z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže pre dovolací súd je záväzný skutok tak, ako bol tento ustálený zo strany dotknutých súdov nižšieho stupňa - ten nemôže nijako meniť, ani dopĺňať.

Ak ide potom o posudzované dovolania obvinených Ing. Y. S. a Mgr. E. N., konkrétne ich vecné odôvodnenie, tak tomu uvádza dovolací súd nasledovné:

Pokiaľ ide o odôvodnenie údajného nesprávneho právneho posúdenia, toto obvinení odvíjajú len od údajných nesprávnych skutkových zistení, keď konkrétne namietajú skutkový záver, uvedený v skutkovej vete („hodnoverná vedomosť o krádeži a jej páchateloch“), ktorý bol následne podkladom pre právnu kvalifikáciu ich konania (aj) ako zneužívanie právomoci verejného činiteľa.

Alebo inak povedané, formálne uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je nimi zdôvodnený len (z pohľadu daného dovolacieho konania) „nepripustnými“ skutkovými námietkami, keď tu možno poukázať predovšetkým na to významné vyjadrenie obvinených, že právna kvalifikácia ich konania ako prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák. neobstojí preto, „lebo nevyplýva z vykonaného dokazovania“.

Avšak, ako už aj bolo zdôraznené vyššie, skutková veta tak, ako bola ustálená zo strany súdov nižšieho stupňa, je pre dovolací súd (konajúci iba na podklade dovolaní obvinených) záväzná - v predmetnom mimoriadnom opravnom konaní už nemožno prehodnocovať ustálené skutkové závery, skúmať ich úplnosť, či správnosť.

A nakoľko potom obvinení neuviedli v podstate žiadnu námietku právneho charakteru, nie je pri viazanosti uplatnenými vecnými námietkami (a nie dôvodmi dovolania podľa § 371 Tr. por.) nielen povinnosťou, ale ani možnosťou dovolacieho súdu sa následne akokoľvek vyjadrovať k otázke samotnej správnosti právnej kvalifikácie ustáleného konania.

Napokon len na okraj sa žiada - vzhľadom na súvisiacu argumentáciu dovolateľov - poznamenať, že odvolací súd jasne uviedol (s. 13 odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia), prečo nemohol konštatované pochybenie (vyznievajúce v prospech obvinených!) v podobe nesprávneho určenia druhu súbehu (keď v skutočnosti nešlo o súbeh jednočinný, ale viacčinný) napraviť, a síce z dôvodu absentujúceho odvolania v neprospech obvinených proti výroku o vine.

Čo sa týka potom údajného porušenia práva na obhajobu, v danom smere bola dovolacia námietka obvinených postavená v podstate na tom, že ŠTS bez patričného odôvodnenia odmietol vykonať nimi navrhované dôkazy. I v danom prípade však ide o námietku irelevantnú z pohľadu daného dovolacieho

konania, a to z dôvodov nižšie uvedených.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že ŠTS v závere hlavného pojednávania uznesením podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol vykonať obhajobou navrhované dôkazy (tam presne špecifikované) s tým, že ich vykonanie nepovažoval za potrebné, keďže nimi mali byť zistené buď skutočnosti nepodstatné pre konanie, alebo skutočnosti vyplývajúce z iných dôkazov. Následne potom v odôvodnení svojho rozsudku (s. 15 a nasl.) podrobným spôsobom odargumentoval tento svoj postup, a to vo vzťahu ku každému jednotlivému navrhovanému dôkazu.

Vo vzťahu k uvedeným konkrétnym skutočnostiam potom dovolací súd v súlade so svojou judikatúrou (R 7/2011, R 116/2014) vo všeobecnosti uvádza, že ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím buď tomuto návrhu vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Tr. por.), resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Tr. por.). Nie je možné ale úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu nemožno totiž považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Ak by záver súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

K tomu možno dodať, že aj v prípade tejto „druhej“ námietky obvinených ide teda celkom zjavne opäť iba o námietku skutkového charakteru [t. j. o námietku nepodraditeľnú nielen pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. alebo ani pod akýkoľvek iný pre obvinených dostupný dôvod dovolania], smerujúcu konkrétne voči rozsahu vykonaného dokazovania. Ako je pritom zrejmé z vyššie citovaných judikatúrnych záverov najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, nie je porušením práva obvinených na obhajobu, ak konajúce súdy majú v danom smere iný názor ako obhajoba - a teda, ak považujú už vo veci vykonané dokazovanie za postačujúce z pohľadu svojho rozhodnutia, resp. ak nehodnotia vykonané dôkazy podľa predstáv obhajoby (čo je otázka bezprostredne súvisiaca).

A prihliadnuc na presnú argumentáciu dovolateľov treba tiež záverom uviesť, že rovnako tak sa v podanom dovolaní sa títo nemôžu „účinne“ dovolávať vyslovenia porušenia zákona ani s odkazom na to, že odôvodnenie odmietnutia navrhovaného doplnenia dokazovania zo strany ŠTS údajne nebolo dostatočné (odhliadnuc od toho, že toto tvrdenie nie je ani opodstatnené - ako vyplýva zo skôr uvedeného, keďže o obhajobných návrhoch na doplnenie dokazovania, totiž nielenže bolo procesne správne rozhodnuté, keď tieto boli uznesením na hlavnom pojednávaní podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietnuté, ale uvedené odmietnutie aj následne prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutie skutočne podrobne zdôvodnil), keďže samotný obsah tohto odôvodnenia, nachádzajúci sa v zákonných „mantineloch“ použitého ustanovenia, je mimo rozsahu prieskumu konajúceho dovolacieho súdu (ide totiž o námietku skutkovú, pričom vid' k tomu i ustanovenie § 371 ods. 7 Tr. por., v zmysle ktorého dovolanie len proti samotnému odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné).

Keďže teda najvyšší súd nezistil v posudzovanej veci opodstatnenosť žiadnej uplatnenej dovolacej námietky z hľadiska jej možného podradenia pod niektorý z do úvahy prichádzajúcich dôvodov dovolania - § 371 ods. 1 Tr. por., rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.